

ÇOCUKLARDA MASUM ÜFÜRÜM VE BUNLARDA MİTRAL VALV PROLAPSUSU GÖRÜLME SIKLIĞI (1)

Dr. Ümran ÇALIŞKAN (2)

Dr. Hacer ÇALIŞKAN (3)

Dr. Şencan ÖZMEN (4)

Dr. Ali ERTUĞRUL (5)

Bu çalışma sırasında okul çağındaki çocuklarda masum üfürüm insidansı ile masum üfürümlü çocuklarda mitral valv prolapsusu (MVP) görülme sıklığı araştırılmıştır.

Masum üfürüm insidansı %40,6 olarak bulunmuştur. Bu sonuç literatürde yayınlanan araştırmalar ile benzerlik göstermektedir. Masum üfürümlü çocuklarda MVP görülme insidansı %16 olarak bulunmuştur. Bu sonuçta, MVP'nun masum üfürümlü çocuklarda normal popülasyondan daha fazla olmadığını göstermektedir.

The frequency of MVP in children with innocent murmurs and incidence of innocent murmurs in schooling aged children have been investigated during this study.

The incidence of innocent murmur has been found to be 40.6 percent. This result is consistent with the other researches which have been published in the literature. The incidence of MVP in children with innocent murmurs is found to be 16 percent. This shows that MVP in children with innocent murmurs is not frequent than normal child population.

Masum üfürümler, çocukluk çağında oldukça sık görülen, herhangi bir kalb patolojisine veya kalb dışı nedene bağlı olmayan üfürümlerdir (1).

(1) Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Pediatri Anabilim Dalı, Pediatrik Kardiyolojik Bilim Dalı Çalışmalarından

(2) S.Ü. Tıp Fakültesi Pediatri Anabilim Dalı Yardımcı Doçenti

(3) Pediatri Uzmanı, Doğum Evi, Konya.

(4 - 5) H. Ü. T. F. Pediatri Anabilim Dalı Profesörü

Masum üfürümlerin meydana geliş mekanizmaları hakkında pek az bilgi olmasına karşın bu konuda çeşitli görüşler ileri sürülmüştür (1, 2). Masum üfürümler, genellikle sternum sol kenarı boyunca, daha az sıklıkla pulmoner odakta duyulan yumuşak, kısa süreli bir veya ikinci dereceden üfürümlerdir. Yayılma sahaları kısıtlıdır. Şiddeti solunum ve pozisyon ile değişebilir (2, 3).

Mitral valv prolapsusu, sistol sırasında mitral kapaklardan birinin veya ikisinin birden sol atriuma doğru bombeleşmeleri halidir. Çeşitli sistemik hastalıklar ve özellikle osteum secundum tipi ASD ile birlikte görülür (6). Ancak herhangi bir kalb patolojisi veya sistemik hastalık olmadanda görülebilir. Normal populasyonda görülme oranı üzerine çeşitli araştırmalar yapılmış ve değişik sonuçlar elde edilmiştir. Görülme insidans %6 - 17 arasında bulunmuştur. MVP yalnız başına bulunduğu zaman önemli bir sorun yaratmaz. Ancak, bu kişilere cerrahi girişim sırasında infektif endokardite karşı profilaktif tedavi verilmesi gerekir (7, 8).

MATERYAL VE METOD

Bu okul taraması Ankara'nın Dikmenderesi semtinde bulunan bir ilkokulda yapılmıştır. Çalışmaya 300'ü erkek, 232'si kız olmak üzere toplam 532 öğrenci dahil edilmiştir.

Öğrencilere, sistemik fizik incelemesi yanısıra dikkatli bir kardiyovasküler sistem muayenesi yapılmış ve masum üfürümlü öğrenciler tespit edilmiştir. Masum öğrencilerin elektrokardiografik, telekardiografik, fonokardiografik ve ekokardiografik çalışmaları yapılmıştır. Bulgular istatistik açıdan değerlendirilirken Khi - Kare formülü kullanılmıştır.

Masum üfürümlü öğrencilerin 66'sında ECHO çekilerek MVP olup olmadığı araştırılmıştır.

BULGULAR

Bu çalışma sırasında çalışmaya dahil edilen öğrencilerin yaş ve cinsiyetleri tablo I'de gösterilmiştir.

Öğrencilerin toplam 216'sında yukarıda tarif edilen nitelikte üfürüm duyulmuştur (%40,6). Üfürüm duyulan öğrencilerin 119'u erkek (%55). 97'si kızdır (%44) (Tablo II).

Duyulan üfürümlerin yaş guruplarına göre dağılımı tablo III'te gösterilmiştir. Tablodanda görüldüğü gibi bu üfürümler 80'i (%37) 6 - 8 yaş

gurubunda, 92'si (%42,5) 9 - 11 yaş gurubunda, 44'ü ise (%18,4) 12 - 14 yaş gurubundadır.

Üfürümlerin büyük kısmı (%75) mezokardiak odakta lokalize olmuştur. İkinci sıklıkta pulmoner odakta (%20,3) yer aldıkları saptanmıştır.

Echo çekilen 66 öğrencinin 11'inde MVP bulunmuştur. Başka bir deyişle masum üfürümlü çocukların %17'sinde MVP saptanmıştır.

TARTIŞMA

Masum üfürüm, 532 öğrencinin 216'sında bulunmuştur (%40,6). Literatürde masum üfürüm duyulma insidansı hakkında değişik rakamlar vardır (4, 5). Genel olarak masum üfürüm duyulma sıklığı %40 - 50 olarak bulunmuştur. Bizim yaptığımız çalışmada bulduğumuz oran %40,6 olup bu sonuç literatür ile benzerlik gösterilmiştir.

Çalışmamızda masum üfürümlerin lokalizasyon olarak genellikle mezokardiak odağa yerleştikleri bulunmuştur. İkinci sıklıkta ise pulmoner odakta duyulmuşlardır (Tablo III). İki odak arasında masum üfürüm duyulma farkı istatistik açıdan önemli bulunmuştur.

Masum üfürümlerin yaş ve cinse göre dağılımları incelenmiş, istatistiksel açıdan farklılık bulunmamıştır. Özellikle üzerinde değişik sonuçlar bulunan 12 - 14 yaş gurubunda yaptığımız çalışmada masum üfürüm görülme insidansı %20,37 olarak bulunmuştur. Bu sonuç ile masum üfürümlerin çocuk büyüdükçe azaldığı veya kaybolduğu şeklindeki görüşlerin doğru olmadığı ortaya konmuştur. Bu bulgumuz ile benzerlik gösteren araştırmalar literatürde de yayınlanmıştır (2, 3).

Çalışmamız sırasında MVP'nun masum üfürümlü çocuklarda görülme insidansı %17 olarak bulunmuştur. Literatürde normal kişilerde MVP görülme insidansı üzerine değişik rakamlar verilmesine rağmen yapılan bir kısım çalışmada bu sayı %17'dir. Bu sonuçları göz önüne alarak, masum üfürümlü çocuklarda MVP'nun normal populasyon ile aynı oranda olduğunu söylemek mümkündür (7, 8).

TABLO I - Muayene Edilen Öğrencilerin Yaş Grubu ve Cinse Göre Dağılımı :

	6 - 8 y	9 - 11 y	12 - 14 y	Toplam
E	108	149	41	298
K	77	133	24	234
Toplam	185	282	65	532
Yüzde	%34	%53	%12,5	%100

TABLO II - Duyulan Üfürümlerin Yaş ve Cinsine Göre Dağılımı

	6 - 8 y	9 - 11 y	12 - 14 y	Toplam
E	48	51	20	119
K	32	41	24	97
Toplam	80	92	44	216

TABLO III - Duyulan Üfürümlerin Odaklara Göre Dağılımı

	Toplam	Yüzde
Mezokardiak odakta	162	89.6
Pulmoner odakta	44	8.6
Mezokardiak+pulmoner odakta	10	1.6
	216	100.0

KAYNAKLAR

- 1 - Mc Kusick, V. A.: Cardiovascular sounds in health and disease. Baltimore London: Williams and Wilkins Co., 1958, pp. 114, 155, 240.
- 2 - Harris, T. N., Friedman, S., Haub, C. F.: Phonographic differentiation of murmur of mitral insufficiency from some commonly heard adventitious sounds in childhood. Pediatrics 3 : 845, 1949.
- 3 - Fogel, D. H.: The innocent (functional) cardiac murmur in children. Pediatrics 19 : 793, 1957.
- 4 - Thayer, W. S.: Reflections on the interpretation of systolic cardiac murmurs, Am J. Med. 169 : 313, 1925.
- 5 - Epstein, N.: Heart in normal infants and children. Incidence of precordial systolic murmur and Fluoroscopic and Electrocardiographic studies. J. Pediat 32 : 39, 1948.
- 6 - Betriv, A., Wicle, E. D., Felderhof, C. H.: Prolapse of the posterior leaflet of the mitral valve associated with secundum atrial septal defect. Am. J. Cardiol. 35 : 363 - 369, 1975.
- 7 - Proccacci, P. M., Savran, S. V., Schreiter, S. L.: Prevalance of clinical mitral valve prolapse in 1169 young women. N. Eng. J. Med. 264 : 1086-1088, 1976.
- 8 - Darsee, J. R., Mikolich, J. R., Nicoloff, N. B.: Prevalance of mitral valve prolapse in presumably healthy young men. Circulation. 59 : 619 - 622, 1979.